

[Alfred Hansen]

opvokset ved landbruget og i en del år været direkte beskæftiget ved erhvervet, beklager jeg dybt, at det både menneskeligt sunde og det produktionsvigtige, som landbrugerhvervet kan give samfundet, ikke har så gode vilkår, som det har fortjent. Vi lever i et samfund med en fri markedsøkonomi – og længe leve en fri markedsøkonomi – hvor udbud og efterspørgsel bestemmer prisen, men jeg mener ikke, at vi kan karakterisere dansk landbrug i dag under EFs åg som et frit erhverv, der selv kan bestemme og uden indblanding fra EFs eller statens side kan tilpasse sin produktion til den forventede efterspørgsel.

Retsforbundet har ikke lyst til at afvise en sådan hjælp, hvis den gennemføres, så det ikke medfører forringede muligheder for landbruget i fremtiden på grund af kapitalisering, og hvis ikke det fører til en belastning af det øvrige samfund. Der er en tendens til, at tilskud fra stat, kommune eller amt – eller i hvilken offentlig regie de nu kommer – kapitaliseres, og endelig efterlader det også et øget skattetryk. Hvis man nu tænkte sig, at det betød, vi skulle forhøje momsen til 25 pct. – hvad jeg vil fraråde på det stærkeste – så ved vi, at det sender 20.000 mere ud i arbejdsløshed. Statskassen er ikke et instrument, som man uhæmmet kan pumpe penge op af, de skal hentes hos forbrugerne, hos producenterne.

Retsforbundet anbefaler på den baggrund en udvidet adgang til optagelse af udlandslån til lav rente. Retsforbundet vil modsætte sig tilskud, lad mig erklære det helt klart. Vi tror ikke, det er vejen ud af det uføre, vi sidder i, at staten kommer og leger julemand året rundt. Vi kender konsekvenserne. Vi modsætter os en særlig lav rente forårsaget af en statsgaranti, da sådanne ordninger kun udskyder problemerne. Vi har jo erfaring for det gennem 1960'erne, hvor vi havde hjemmemarkedsordningerne, og vi har erfaringerne for det her i 1970'erne med EFs landbrugspolitik. Men hvis man kan finde frem til en ordning, hvor staten ikke er direkte involveret, så ser vi det meget gerne.

Jeg vil i den anledning sige, at det bør overvejes at ændre realkreditloven, således at realkreditinstitutionerne, altså kreditforeningerne og DLR, får mulighed for selv at optage udenlandske lån til videreformidling til landbruget, hvor institutionernes reservefonde f. eks. kan indgå som stødpude ved æn-

dringer i kursen. Dertil kommer, at lånegrænserne for kreditforeninger bør forøges fra de nuværende 50 pct. af vurderingsbeløbet til 60 pct., og DLR bør have lov til at yde lån op til 80 pct. af den vurderede ejendomsværdi. En sådan ordning vil være staten uvedkommende, men den vil give landbruget adgang til en betydelig billigere finansiering af investeringer end de nuværende obligationslån og samtidig give adgang til alle investeringer med erhvervsmæssig baggrund, men ikke hvor der er tale om lån til forbrug. Det kan naturligvis ikke hjælpe alle landmænd, som er i vanskeligheder, men vil for mange give en betydelig mulighed for at klare de nuværende økonomiske vanskeligheder.

Jeg synes endvidere, at man som liberal bør vurdere konsekvenserne af, at man eventuelt lader staten involvere sig i det danske erhvervsliv. Det er efter min mening den slags initiativer, der skaber et berettiget krav fra lønmodtagerside om en ØD-ordning. Det er vel i og for sig et forståeligt krav, at man siger: hvis vi over vores skattebillet skal betale tilskud til diverse organisationer og erhverv, må vi også have indseende med, hvad disse penge bruges til. Hverken dansk landbrug eller retsforbundet ønsker, at staten skal have denne indblandingsret og -mulighed.

Jeg vil til slut lige spørge landbrugsministeren om to ting: vil man også fra landbrugsministerens og regeringens side støtte gartnerne, som også har problemer? De er også ramt af rentebyrden og de høje oliepriser og afgifter. Vil ministeren udarbejde tilsvarende lovforslag til hjælp for gartnerne, hvis der fremsættes ønske herom?

Endelig har jeg et spørgsmål vedrørende § 2, stk. 2, hvor der står, at garantien er betinget af, at det må antages, at ansøgeren efter gældssaneringen vil kunne videreføre landbrugsbedriften og opfylde sine økonomiske forpligtelser. Spørgsmålet lyder: vil der kunne forekomme ansøgere, som er meget hårdt betrængt, men som ikke kan opfylde § 2, stk. 2, og som derfor får afslag på at få del i denne statsgarantiordning?

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg har bedt om ordet for at beskæftige mig lidt med punkt 6 i fremskridtspartiets beslutningsforslag. Det er det om en anden økonomisk politik. Når jeg har bedt om or-